

9. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE ȘI COMBATEREA SĂRĂCIEI

Ce dorește UE să realizeze?

Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducere a sărăciei, având drept obiectiv **scoaterea a cel puțin 20 de milioane de oameni în afara riscului de sărăcie și excluziune.**

Cum?

Statele membre sunt invitate să abordeze acest obiectiv tematic **prin includerea activă** a persoanelor care sunt excluse de pe piața muncii, inclusiv a comunităților marginalizate, cum ar fi romii, prin **sprijin mai bun și îndrumare, acces la educație generală și profesională și modernizarea sistemelor de protecție socială.** Ei doresc să realizeze, în special, o mai bună coordonare a educației, sistemelor de protecție socială, precum și politicile pieței forței de muncă. Ei doresc, de asemenea să promoveze **accesul la servicii de interes general durabile, de înaltă calitate, inclusiv la servicii legate de sănătate.**

Fondul Social European (FSE) poate oferi venituri complementare, pentru o perioadă limitată de timp, dar numai ca parte a unei abordări largi, având ca obiectiv integrarea pe piața muncii. Angajarea în sistemul public poate fi acceptată doar ca o măsură tranzitorie, cu scopul de a spori abilitățile, competențele și calificările oamenilor și, astfel, a-i ajuta să se reintegreze pe piața forței de muncă. Toate Statele Membre sunt invitate să creeze, să actualizeze și să facă uz de „hărți ale sărăciei” când elaborează și implementează strategii integrate, pentru a se asigura că se ține cont și de grupurile și zonele defavorizate. Aceste hărți trebuie să fie elaborate la o scară relevantă pentru a evidenția provocările specifice ale zonelor de munte, cât de mult este posibil.

Cum pot munții contribui?

Munții sunt atât cămin pentru comunitățile marginalizate cât și teritorii primitoare pentru refugiați și migranți din toată lumea:

- Camine pentru **comunitățile marginalizate** deoarece oamenii care trăiesc multe din satele de munte sărace, în special din estul și sudul Europei, au condiții foarte dificile. În cele mai îndepărtate colțuri ale Carpaților, accesul la apă și energie electrică nu este garantat. Oamenii trăiesc din agricultura de semi-subzistență și sunt foarte sensibili la orice schimbare de mediu sau socială.
- **Teritorii primitoare** deoarece unele teritorii îndepărtate au dezvoltat inițiative pentru a primi o varietate tot mai mare de locuitori noi. Aceștia pot fi **refugiați, migranți** din străinătate, în general, sau din ce în ce mai mult datorită crizei economice, oameni care s-au mutat departe și **se deplasează înapoi la munte**, transformând o casa de vacanță (de multe ori vechea "casa a familiei") într-o locuință permanentă. Un alt grup este format din oameni care nu sunt de la munte și care se muta acolo în căutarea unei vieți **mai bune, mai silențioase și mai sănătoase**, uneori după ce au pierdut locul de muncă de la oraș. Toate aceste tipuri de oameni ar putea începe agricultura (din nou) sau să creeze o mică afacere. Pentru zonele montane, aceste persoane sunt locuitori noi, care pot dinamiza dezvoltarea locală într-un context de depopulare.

Alte probleme sunt legate de **ocuparea forței de muncă, care este sezonieră și / sau necesită calificări reduse.** Oamenii angajați în acest fel pot suferi de insecuritate socială, în special a tinerilor, în special în zonele turistice în care standardele de viață și costurile de trai sunt destul de mari.

În cele din urmă, zonele montane se **confruntă cu dificultăți de multe ori pentru a menține serviciile existente** din cauza rentabilității lor slabe și nevoia de a răspunde la nevoile noi sau modificarea populației locale. Actuala concentrare teritorială a serviciilor de interes general (SIG), conduce la un cerc vicios de deteriorarea în continuare a calității dispozițiilor care, la rândul său, scade cererea pentru serviciile existente.

De ce au nevoie pentru a contribui?

Sărăcia și excluziunea socială în zonele de munte provin de la depopulare, dezmembrare încetă a comunităților și a serviciilor conexe, precum și venituri mici și locuri de muncă nesigure. Nevoile și strategiile pentru a aborda aceste nevoi variază de la un lanț montan la altul. Serviciile sunt critice în majoritatea zonelor de munte, precum și modernizarea sectorului agro-alimentar și dezvoltarea accesului pe piață, care constituie baza esențială pentru alte activități economice, în special în zonele **cele mai sărace ale munților din Europa de Sud-Est și unele zone mediteraneene.** În aceste zone defavorizate economic, **modernizarea sectoarelor agro-alimentar și forestier, prin măsuri descrise în prioritățile 1 - 3,** sunt esențiale pentru a construi o economie de munte care să ofere mai multă siguranță și activități generatoare de venit pentru localnici și care să încetinească exodul, în special al tinerelor generații.

Munții au nevoie de o **legislație care să acorde prioritate SIG.** Cadrul legislativ trebuie să fie pus în aplicare și să precizeze serviciile care trebuie să fie furnizate și standardele minime de furnizare ale acestora. Deoarece tehnologiile și necesitățile clienților evoluează în timp, **adaptări constante ale cadrelor respective sunt necesare.** După cum s-a menționat de mai multe ori înainte în acest document, **noile TIC ar trebui să fie lansate în zonele montane și rurale,** în vederea îmbunătățirii accesibilității acestora și potențialului economic. Schimbarea în legislație în acest domeniu ar trebui să fie precedată de o **evaluare a impactului teritorial,** ținând seama de particularitățile zonelor montane. **Autorități independente de reglementare** ar trebui să fie instalate, pentru a verifica dacă serviciile universale sunt furnizate după cum este prevăzut în legislație. În plus, **normele privind ajutoarele de stat trebuie să faciliteze dezvoltarea de soluții inovatoare** pentru furnizarea de servicii. Este necesar să se concentreze asupra distribuției spațiale a serviciilor în cadrul unei regiuni. O politică solidă de amenajare a teritoriului poate contribui la promovarea SIG și **activități economice descentralizate** vor contribui la menținerea cererii pentru servicii. În cele din urmă, **abordări noi și inovatoare pentru a oferi servicii trebuie să fie dezvoltate** în mod proactiv. TIC trebuie să fie folosite în cel mai bun mod cu putință, precum și sinergiile posibile între diferite rețele.

Odată ce aceste condiții sunt îndeplinite, munții trebuie să fie **sprijiniți în funcțiile lor de integrare,** prin **politici solide primitoare,** promovarea **economiei sociale,** ajutând oamenii să se integreze și **îmbunătățirea condiției sociale a lucrătorilor de munte,** în special tinerii. Ei au nevoie de o mai bună educație și programe de învățare continuă pentru a ajuta oamenii să își dobândească competențele necesare pentru ca ei să găsească locuri de muncă, la toate vârstele (așa cum s-a discutat mai ales în cadrul priorității 10).

Exemplu de acțiuni / practici / politici / proiecte care ar putea îndeplini acest obiectiv

- **Sporirea accesului la servicii de interes general durabile și de înaltă calitate, inclusiv de îngrijire a sănătății** - unele inițiative interesante au fost puse în aplicare:
  - **Transport:**

- Sogn og Fjordane County (Norvegia) este un membru al "[Uniunii Europene pentru rețele de siguranță \(ESCON\)](#)". Un program pus în aplicare în acest cadru, numit "acasă în siguranță, pentru 50 de coroane" se adresează tinerilor între 16 și 24 de ani, grupul de persoane cel mai frecvent implicate în accidente. Linii de autobuz circulă sâmbătă seara (ziua cu cele mai mari numere de accidente) de la centrele urbane, care au o școală secundară superioară în zonele rurale, inclusiv la munte.
    - În zona centrală Doubs (Franța), un sistem de transport la cerere, [TADOU](#), a fost dezvoltat pentru a permite locuitorilor din această zonă puțin populată să se deplaseze în interiorul zonei și la stațiile de autobuz de conectare cu cel mai apropiat oraș.
  - **Nevoile zilnice:**
    - Inițiativa "[Wolfach bringt's](#)" (Germania), a fost concepută pentru a îmbunătăți accesibilitatea la bunurile de bază, pentru a consolida modelul local de vânzare cu amănuntul și servicii și a genera noi modalități de a distribui alimente. 8 - 15 retaileri locali au participat, inclusiv supermarketuri, brutării mici, macelarii, farmacii și fermieri cu vânzări directe. Localnicii ar putea comanda produse alimentare de pe internet, precum și prin telefon, fax sau catalog. Serviciul local de asistență geriatrică a luat marfa de la furnizori diferiți și a distribuit-o.
    - [Programul MERKUR](#) din Norvegia a fost creat pentru a sprijini comerțanții cu amănuntul din zonele cu o scădere a populației și cu distanțe lungi către alte oportunități de vânzare cu amănuntul. 11 consilieri din întreaga țară îndeplinesc o serie de servicii cu scopul de a sprijini dezvoltarea afacerilor, oferă consiliere cu privire la cum să se obțină prețuri mai bune la vrac atunci când se comandă produse, cum se aleg produsele și cum să se elaboreze noi oferte.
  - **Sănătate:** Populațiile de la munte sunt adesea departe de centrele de îngrijire a sănătății și spitale. În locurile cele mai îndepărtate, proceduri de urgență trebuie să fie implementate pentru a asigura transportul rapid la cel mai apropiat spital. În afară de situațiile de urgență, furnizarea de servicii de îngrijire a sănătății trebuie să fie profesionalizată.
    - În regiunea Dalarna, Suedia, prin inițiativa [Health and Social Care College](#), angajatori privați, furnizori de formare profesională și autorități publice au decis să facă față provocării de a furniza servicii on-site de foarte înaltă calitate pentru pensionari. Inițiativa are drept scop dezvoltarea și adaptarea competențelor personalului existent și instruirea generațiilor mai tinere, astfel încât acestea să poată excela în serviciu de îngrijire.
  - **Servicii poștale:** Proiectul pilot Post Partner Kooperation im ländlichen Raum (Cooperare între diferite instituții poștale în zona de munte) a fost realizat de Guvernul Carinthian (Austria) împreună cu Camera de Comerț și Industrie și Austrian Post Corporation. Inițiativa intenționează să mențină o dispoziție largă pentru serviciile poștale în comunele regiunii Carintia, prin crearea de servicii "Post.Partner" de către retailerii locali.
- **Îmbunătățirea stării sociale a lucrătorilor sezonieri, prin:**
  - **Formarea de multi- competențe:** unele școli de munte și-au dezvoltat " calificări de multi-competențe " iar tinerii sunt educați în diferite profesii: acestea sporesc șansele de angajare a acestora pe tot parcursul anului.
  - **Combinarea mai multor locuri de muncă cu un angajator umbrelă:** în municipiul Luchon (Pyrénées, Franța), angajatorii locali (stații de schi și o fabrică de hârtie), care doresc să dispună de personal permanent au semnat contracte pe un an cu persoane care lucrează în stațiunea de schi pe timpul iernii, când fabrica de hârtie este închisă; și în fabrica de hârtie pe timpul verii,

când stația de schi este închisă. Personalul este angajat de către o organizație intermediară care reprezintă atât angajatorii cât și angajații.

- Sprijinirea antreprenoriatului și crearea de locuri de muncă, în special prin **soluții specifice de instruire și sprijin pentru crearea de întreprinderi** de către persoanele (nou) stabilite în zonele montane. În aceste teritorii, concentrația de locuri de muncă este scăzută; astfel, în cazul cuplurilor care se instalează în aceste teritorii, șansele pentru ambii parteneri de a găsi un loc de muncă pe termen lung sunt reduse. În special, locurile de muncă disponibile pentru femeile nu sunt foarte diverse și acestea se confruntă cu numeroase dificultăți în găsirea unui loc de muncă pe placul lor. **Implicarea lor în economia locală trebuie să fie încurajată.**
- **Îmbunătățirea accesului la locuințe, inclusiv în zonele turistice:** oferă locuințe sociale și locuințe pentru tineri și lucrători sezonieri, de închiriat (e.g. [Youth housing](#) în Rhône-Alpes, Franța);
- **Facilitarea integrării migranților și "celor ce se întorc":**
  - În districtul Buskerud, Norvegia, prin "programul de plasare și imigrare" (Bune practici PADIMA 19 în domeniul marketingului teritorial) șase municipalități și-au unit eforturile pentru a crea o platformă de oferte de muncă disponibile pentru persoanele care caută un loc de muncă în regiune. Această platformă permite mai multor parteneri șomerii să își găsească un loc de muncă și se bucură de succes la nivel local.
  - În provincia Teruel, Spania, imigranții sunt ajutați să efectueze o revizuire a competențelor și, în funcție de aceasta precum și de locurile de muncă necesare în zonă, ei urmează un curs rapid care îi ajută să obțină un loc de muncă mai repede. Acest lucru este, de asemenea, făcut în regiunea Dalarna, Suedia, precum și în districtul Hedmark. Barbatii obțin o formare mai rapidă și un loc de muncă mai ușor în sectoarele de întreținere, ca șoferi, precum și în agricultură; și femeile în sectorul turistic și de îngrijire a sănătății. Acestea nu sunt singurele sectoare de angajare, acestea sunt doar cele care integrează cel mai bine oamenii.
- **Facilitarea integrării femeilor pe piața forței de muncă:** regiunile partenere PADIMA sprijină dezvoltarea sectoarelor de nișă, în care femeile pot obține un loc de muncă / crea o afacere.
  - Inițiativa [Albergo Diffuso di Ornica](#) de Cazare & Mic dejun, în regiunea Lombardia (Italia) sau Drumul ibericilor din sudul Aragon (Spania), au contribuit la ocuparea forței de muncă a femeilor în sectorul turistic, în același timp dezvoltând profilul zonei.
- **Promovarea economiei sociale și întreprinderilor sociale:**
  - "Școala pentru surzi" din Al, Norvegia, și-a dezvoltat o expertiză în programele de predare pentru copiii surzi. Întors dintr-o călătorie în Kenya, Marit Kolstad Bråten (lider al "proiectului pentru ajutorarea surzilor"), și-a unit forțele cu experții din domeniul TIC de la liceul Folk Al. Ei au dezvoltat sprijin și asistență pentru copiii de școală, fără educație, din Kenya și dorința de a dezvolta o organizație de dezvoltare profesională în Al, care să conducă la dezvoltarea afacerilor în Hallingdal.
- **Dezvoltare locală condusă de Comunitate:**
  - Proiectul "FlyttHit" sau ["Mută-te aici"](#) din regiunile muntoase ale Norvegiei a fost demarat pe baza unei inițiative locale, în care toate municipalitățile din regiune conlucrează pentru a le face atractive, astfel încât oamenii se vor muta acolo.
- **Investițiile în infrastructură în domeniul sănătății, de îngrijire a copiilor, îngrijirea persoanelor în vârstă:**
  - În provincia Torino (Italia), unele ferme au înființat în comun [o școală agricolă la fermă pentru copii cu vârstă](#) de 0-6 ani. Compensând lipsa infrastructurii de îngrijire a copiilor în zona de munte, s-au înființat 3 școli, furnizând servicii pentru 18 familii și prevenind depopularea, cu o finanțare publică doar în primele etape ale procesului.

- **Infrastructuri la scară mică în zonele rurale:**

- În regiunea Aragon (Spania), cele trei provincii din Teruel, Zaragoza și Huesca colaborează pe «proiectul Multiservicio rural», în care lucrează împreună cu camerele de comerț și autoritățile regionale a garanta menținerea activităților comerciale în cele mai mici orașe. Ele caută să evite depopularea rurală, ajute întreprinzătorii să se stabilească în teritoriu (majoritatea dintre ei provin din mediul urban), precum și să garanteze o structură comercială de bază combinată cu servicii turistice.

- **Small-scale infrastructures in rural areas:**

- In the Region of Aragon (Spain), the three provinces of Teruel, Zaragoza and Huesca collaborate on the « [Multiservicio rural project](#) » in which they work together with the provincial chambers of commerce and the Regional Government to guarantee the maintenance of commercial activities in the smallest towns. They seek to avoid rural depopulation, help entrepreneurial people to settle in the territory (most of them come from urban areas) and to guarantee a basic commercial structure combined with tourist services.

Mai multe informații:

Euromontana [document de poziție cu privire la serviciile de interes general](#)

PADIMA [ghid de bune practici cu privire la diversificarea economică](#)